

1 Timoteo

Den hiangi aregât keiŋe.

¹ O galane Timoteo nâmâ Paulo, Anutuŋe âi makmâ hâreniŋepgât Yesu Kristogât laugât Aposolo âi meman. Amâ Anutuŋe heŋgem nengumapŋe akto Yesu Kristoŋe dumnenŋân kilepgât nânŋaŋmâ manmaen yâk lâuwâ lâuwâ âi ire niŋiat. ² Timoteo nanne gânŋgât kulem ire kulemgogiŋdân. Anutu Ewenenŋe akto Kembunenŋe Yesu Kristo yâk yetŋe han kalem âlepŋe akŋiŋmâ damunge akbela biwige sândugeâk. ³ Nâ Makedonia hânân ariwerâm akmâ âmâ makŋiŋân aregât hain akben. Amâ luâk bikŋande hutyeŋân kinmâ den aŋgâ siâ makyenŋiyi yâk makyenŋimenâ hepunbai. ⁴ Yâk bem patŋe kâmotŋe kâmotŋe makmâ gam mali yâk yenŋât kotyeŋe makmâ maganŋi goanŋi akbiâ âmâ den gulip milip bunŋe bo are miawakto Anutu nânŋaŋmâ hoŋ bawa manmaen are gembo bâlimap. ⁵ Gârâmâ Anutuŋe makmâ hârenenŋiep are hin akmaen. Han lâuwâ bo akmâ âmâ biwi kau kau akmâ Yesu nânŋaŋmâ manmâ pânân mem kepilâmaengât biwi konok akmaen. ⁶ Dâ luâk bikŋande âmâ den are hâkânŋ akmâ yenŋaet den are makmâ mem maganŋi goanŋi akbiâ bunŋe bo miawakyeŋgiep. ⁷ Yâk hain akmâ hin makmai, “Nen Mosegât den kârikŋe are makyenŋienŋe nânŋâwai.” dâm âmâ wan me wan ire bunŋe dâmai den aregât keiŋe bo nânŋâm heŋgemgoyigât gulip makmâ manmai.

Den kârikņe arekņe dosanenņe mem miawakmap.

⁸ Gârâmâ nenâmâ den kârikņe aregât hin nângâmaen. Den kârikņande agak meme âlepņe are mem miawakmap aregât den kârikņe nângâenņe ârândân akmap. ⁹ Den kârikņe are luâk dosa bâlâk manmai yâk yengât bo. Anutuņe âmâ den kârikņe hingât kalep. Luâk Anutugât den hâkâņ akmâ komai me Anutu hamianmâ agak meme bâleņe akmai me biwi helenj olop manmai me ewe memelupyenņe hilip yengum bugâ yengumai. ¹⁰ Me luâkdâ âmbendâ yengât pat hâremai me luâkņeak egâlianj bâleņeâk akmâ bikņe meyekmâ puligât kâmbu meyekmai me den hianjimai me Kembugât kotņe konmâ âmâ hianjimân makmâ kârigemai. Me siâ me siâ bikņe den bunņe gasa aganmai yâk yengât âmâ Anutuņe makto den kârikņe arekņe bâleņe yenņe mem miawakyengimap. ¹¹ Akto den bunņe gasa aganmai amâ den bunņe are amâ Anutu manman âlepgât amboņe yâkņe den pagaleņe olowâk niņep arekņe hain makmâ miawaktâp.

Yesuņe Paulo dosanņe hepunanmâ âi âlepņe wanņep.

¹² Kârikņe niņmâ mem kârikņe ketugunegep Kembu nenņe Kristo Yesu yâk mepaimņe meman. Yâkņe nângâniņdo ârândânj akto tân nugum âi ire niņep. ¹³ Gârâmâ nâ ulikņân Yesugât nângâre gembo yâk makmâ gasa aganmâ luâklupņe gasa akyenņire hanâk dâm nâ Kembugât keiņe pâpkom manmâ bonânğanmâ malângât han kalem akniņmâ okot nângâniņmâ yai nuguņep. ¹⁴ Yai nugum han kalemņe nângâlân lugumbo pikto

Kristo Yesu nânğanmâ okot âlep aganbiangât kârikne ninjep. ¹⁵ Den ire bunne akmâ sambelem ariâk. Arimbo ârândân akbiâp. Yesu Kristo amâ nen bâlene akmâ hâkne hâkne akmaen nen hengem nenguwiapgât giep. Akto hâkne hâkne akmaen nengât âgâ âgâne amâ nâ ire. ¹⁶ Gârâmâ Yesu Kristone yai nugum han kalem umatne ninjep, a yân bo. Nâ bâlene meme luâk yengât kautyene nâ han kalem ninjo luâk beirâ are ekmâ nângâm amâ Yesu Kristo nânğanmâ kepilâmbiâ manman kârikne yengiwiapgât hain aknijnep. ¹⁷ Manman kâriknaet Kumbu humo bo mombiap akto bo ekmaen Anutu konok yâkgât kot pat egâlian pagalene are yem âgâwiâp kârikne. A bundâk.

*Timoteo âigât bugâ mem kârikne akmâ manbi-
apgât magep.*

¹⁸ Timoteo nanne gâ hain aknijmat gângât den umatne hin makmâ ginân. Gâ den ire mem manmâ amâ luâk biknande gâ wan akbiatgât den guguyi den arekne kârikne ginjo âigât bugâ mem kârikne akmâ manben. ¹⁹ Hain akmâ manmâ Kristo nânğanengât hainâk nânğanmenâ han biwige kau kau akmâ tatginmâ âgâwiâp. Dâ luâk biknande han kau kau manman dâp are hamianigât Yesu nânğanbiâ nângâ nângâ yeje tatyengiep are hulan akto bâliyi. ²⁰ Yâk yengâlân gâtne luâk siâ Himenaio akto siâ Alesande yâk lâuwâ are Hiangi Ambonande hâk hilâlâm yetkimbo Anutugât kotne hâkân akmandat aregât agak meme are hepuletgât yâkgâlân katyelegân.

2

Yesugât kâmotlupņande ulilanņbaigât den.

¹ Galane, nâ den ire nâņgâre umatņe akmapgât makņiņbe. Kâmotlupņande Anutu ulilanņberâm âmâ hin akbei. Hokboâk hokboâk Anutugât nâņganņbiâ ârândâņ akmapgât mepaimņe membei. Akto luâk âmbâle hârok yâk Anutuņe tânyenņguâkgât ulilanņbei. ² Luâk kembu, kiap, gawaman hârok tânyenņguâkgât ulilanņbei. Aregât luâk humomolupņnenņande damun nenņe akbiâ âmâ âlepņe lumbe kakņân manmâ Anutugât lau lokoenņe biwinenņe sândugembo luâk bikņande nâņgâ nengimbiâ âgâwiâp. ³ Are amâ âlepņe akbiap. Akto Anutu henņem nengumap yâkņe are nâņgâmbo ârândâņ akmap. ⁴ Anutuņe âmâ luâk hârokņe den bunņe nâņgâmbiâ henņemgo yekbiapgât egâlianņmap. ⁵ Anutu konok manmap. Akto Anutu akto luâk hut nenņân mendugu nenekbiapgât luâk konok kindâp, Yesu Kristo yâk luâk agep mannengiâp. ⁶ Yâkņe manmanņe bo gangerâm âmâ nen hârokgât sumbe nenņe agep. Aregât patņe amâ sopņân miawagep. ⁷ Aregât Anutuņe nâ pat aregât keiņe makmâ miawakyeņgiwangât Aposologât âi niņep. Âi niņmâ Yuda luâk bo manmai den bunņe nâņganņbaigât makmâ hâreniņep. Den are bo hianņim âmâ bundâk maktân.

⁸ Galane, hingât nâņgâre humo aktâp. Kepi-anņe kepiannņe hânņe hânņe gasa bo aganņim âmâ bâtyeņe mem agatmâ Anutu ulilanņbei.

⁹ Dâ âmâi yeņgât hin maktân. Yâkņe hâk peke egâlianņe olop bo luguakmâ âmâ yeņaet nâņgâmbiâ

gembo kângom manbei. Dâ kautyeņe dumutņe kulem melem dondâ me donet me hâk peke puliņe âgâņe are bo mem manbai. ¹⁰ Gârâmâ hin mem manbei. Âmbâle nen Kristogât kâmot manmaen dâmaiņe âi âlepņe membiâ ârândâņ akbiâp. ¹¹ Âmbâleņe luâk yeņgât amuk yeņân manmâ kângom ondop katmâ nâņgâ nâņgâ âi membei. ¹² Âmbâle siâņe Kristogât keiņe hekat yeņgiwerâm akbiap arekņe luâk ewangi yekmâ kinbiâp dâm aregât nâņgâre bo ârândâņ aktâp. Aregât hain bo akbiâp. Yâk yân kângom yoņâk manbiâp. ¹³ Amâ Anutuņe Adam âmâ ulikņân mem miawagep. Dâ âmbenņe Ewa amâ yâkgât hamiņân mem miawagep. ¹⁴ Akto Adamņe Hiaņgi Amboņaet den bo nâņgâep. Âmbenņande âmâ Hiaņgi Amboņaet den nâņgâm Anutugât lau kondo lau koko are miawaganep. ¹⁵ Dâ âmbâle âmâ Kristo nâņganmâ han kalem olop manmâ han kau kau manmâ yeņaet nâņgâmbiâ gembo âmâ nanaņ membai amâ Anutuņe heņgemgo yekbiap.

3

Yesugât kâmot damunlupyeņaet den.

¹ Luâk siâņe nâ Kristogât kâmot damunyeņe akbiangât âi membe dâwiap amâ are nâņgâenņe ârândâņ akmap. ² Gârâmâ Kristogât kâmotgât damunnenņe luâk are âmâ hin akbiâp. Dosa bâlâk manmâ âmbâle konok olop manbiâp. Akto han biwiņe damunņe akbiâp. Akto akmâ hilipko hilipko bâlâk âlepņe manbiâp. Akto lombo togombiâ dowâk tânyenģuwiâp. Akto luâk âmbâle Kristogât keiņe makyenģimbo nâņgâmbiâ ârândâņ

akbiâp. ³ Wainj tune dondâ bo nemiâp. Bugâ koko bo akmâ âmâ lumbene akto yeukne akbiâp. Akto kâmotlupne potalaknetgât bo makbiâp. Akto puli sikumgât bo makmâ tâgâi akbiâp. ⁴ Ikinje ginbailupne damunyeje akto ârândân akbiâp. Akto nan baratlupne makmâ miwindiyekto lau lokom nânğanbiâ ârândân akbiâp. ⁵ Dâ yâk ginbailupne ârândân bo damunyeje akbiap âmâ yâkne gain gain akmâ Anutugât kâmot damunyeje akbop? ⁶ Akto siâne hinneâk Yesugâlân han biwi katmâ manbiapne amâ dâtne memegât âi bo membiâp. Gârâmâ dâtne meme âi membiap âmâ âgâ âgâne akto Anutune makmâ Hiangi Ambone sârekoop hainâk aganjbopgât. ⁷ Dâ yâkne wan me wan mendo luâk âmbâle Anutugât kâmolân bo dewatiyi yâkne nânğâmbiâ ârândân akbiâp. Yâkne makmâ sârekombiâ Hiangi Ambonande biwinje mem gâlikombo yâkgât hami komân âgâambo membomgât.

Biwigât âi meme luâk yengât den.

⁸ Bât tângo yâkne gai hainâk girin hembalik bâlâk manbiâp. Ele omai olop bo manbei. Wainj tu humoâk bo nembei. Puli sikumgât bo makmâ tâgâiakbei. ⁹ Akto Kristogât keine yonâk manmâ gaep are pânân mem han kau kauân makyengimbiâ miapnân miawakbiâp. ¹⁰ Gârâmâ uliknân mem dop koyekbiâ agak memeyeje ekbiâ huragumbo âmâ âlepne bât tângogât âi membei. ¹¹ Âmbenlupyeje hainâgâk kângom manbei. Ele omai bo akbei. Han biwiyene damunne akbiâ ârândân akbiâp. Akto wan me wan mem manbiâ âmâ bunne miawakbiâp.

¹² Dâ bât tângo luâk arekņe âmâ âmbâi konok olop manbiandat. Nan baratlupņe ginbailupņe damunyene âlepņe akto huraguwiâp. ¹³ Amâ hingât. Bât tângo are âiņe âlepņe membiâ âlepņe akto kin kin âlepņe kin yeņgiwiâp. Akto Yesu Kristo gâlân dewatim kinmâ âi mem heņgemgowai.

Anutugât âi memenjaet keiņe.

¹⁴ Nâ gângâlân dowâk togowerâm nângân gârâmâ hanâk den ire kulemgogindân. ¹⁵ Siâ me siâņe hiko nekto mandere kâlep akto Anutugât kâmot damun yeņe akbiatgât keiņe pâpkowâtgât yu kulengoân. Akto Anutu manman Ambone yâkgât kâmot âmâ den bunņe mem manmâ den bunņaet tân akto keiņe mandâi. ¹⁶ Humogât keiņe amâ nângâ nângâgât dop bo. Hin. Yâk luâk akmâ nengât hâk mem miawagep. Akto Heakņande yâkgât keiņe mem miawakto ârândâņ agep. Aņeloņe egi. Yuda luâk bo manmai yâk yeņgâlân arim makyenģienņe nângâyi. Makyenģienņe hânņe hânņe luâk âmbâle manmaiņe nânganji. Akto Anutuņe yâk mendo pagalenĵân âgâm mandâp.

4

Hianģi dengât keiņe.

¹ Anutugât Heakņande hin kârikņeâk makmâ miawagep. Beirâ luâk bikņande Kristogât keiņe hepunmâ han gulipgât den sinduk baniarane makmai are nângâmbiâ humo akto watmâ lokowai. ² Lokom âmâ hanyene hianģim manbaigât kâlâpņe oepgât hin dâm makyenģimai. ³ Âmbâi bo mem luâk sigan manmâ sot bikņe bo nem aregât sapa meanģim manbai. Sot are

amâ luâk âmbâleŋe Kristo nânŋaŋmâ den bunŋe nânŋâmaenŋe mepaimŋe meanmâ nemaengât Anutuŋe kat nengiep. ⁴ Are amâ Anutuŋe wan me wan liulep are amâ âlepŋe dâmaen. Âlepŋe dâm mepaimŋe meanmâ bo hamianmâ panbaen. ⁵ Amâ Anutuŋe ketuguep hârok amâ Anutugât denŋande miapŋân miawak yekto Anutu mepaimŋe mem meakmâ mandenŋe ârândâŋ akbiâp. ⁶ Gâmâ Kristogât kâmot den are makyenŋim âmâ Yesu Kristogât hoŋ manman luâk den loko loko olop manbiat. Akto Yesu nânŋaŋmaengât den pat akto Kristogât keiŋe nânŋâm gaen. Arekŋe han biwigaet tân akŋido manben. ⁷ Dâ hânŋe den yânŋe makbiâ Anutuŋe nânŋâmbo bo ârândâŋ akmap are bo nânŋâyeyŋiwen. Amâ hâkâŋe dâwen. Dâ Anutu nânŋaŋmâ manbengât hangande owâiwen. ⁸ Aregât hâk nenŋe owâiâkgât âi meme arekŋe bunŋe bo tân nengumap. Dâ han biwi mem owâim Kembu nânŋaŋmâ egâlian aganmai amâ bunŋe. Arekŋe hânân iren manmaen akto manmâ himbimân manbaengât kârikŋe nengiâk gât tân nengumap. ⁹ Den are bunŋe dondâ. Aregât luâk âmbâleŋe are nânŋâmbiâ humo agâkgât nânŋân. ¹⁰ Akto aregât bunŋe memegât âi humo memaen. Amâ Anutu manmanŋe yâkgât nânŋaŋmâ mandenŋe biwinenŋe owâiŋe akmap. Yâkŋe âmâ luâk âmbâle hânŋe hânŋe manmai yâk yeyŋât heŋgemgoyekbiapgât mandâp. Akto nenŋe nânŋaŋmaen nen heŋgemgo nenekmap. A Bundâk. ¹¹ Yu maktân ire hârok makmâ hekatyeyŋiwen.

Timoteogât âi memeyŋaet den.

12 Galane, gâ luâk sigan mandât aregât luâk bikñande gângât nângâmbiâ bo gewiâp. Gârâmâ han kalem olop Kristo nânganmâ den ârândânâk makmâ agak meme salek han kau olop memenâ agak meme âlepñe nângâm heñgemgoweï. 13 Nâ togowian aregât lâmgom manmâ âmâ Anutugât den kulemñe oyanmenâ nângâwei. Akto aregât keñe makmâ potatmâ yeñgim manben. 14 Ulikñân dâtñe meme luâkñe bâtyeñe gângâlân katmâ gâ wan akbiatgât makmâ hâregiñi are gulip akbopgât damunñe akben. 15 Gâ aregât nângâm hanoko akmâ âige mem manmenâ bunñe miawakto ekbiâ ârândân akbiâp. 16 Akto guge han biwige damunñe akmâ Kristogât keñe makyenigmat are ârândân târârâgâk damunñe kinben. Den are pañâk mem manben. Hain akbialân âmâ denge nângâmai yâk akto guge hârok manman âlepñân togowai.

5

Âmbâi kambut yeñgât den.

1 Galane Timoteo, luâk sâmbâ siâñe wan me wan siâ mendo ârândân bo akto âmâ yeukñân maganmâ ewege agañmat hainâk agañmenâ agak meme âlepñeâk membiâp. Luâk sigan tân yeñguwerâm âmâ emige teuge akyenigmat hainâk akyenigiwen. 2 Akto âmbâi sâmbâ tân yeñguwerâm memege agañmat hainâk akyenigiwen. Akto âmbâi sigan âkâ hainâk tâulupnerâm gugaet damun kinmâ luâk âmbâle dewunyeñân den siâ me siâ makyenigiwen.

3 Akto âmbâi kambut ginbailupyene bo manmai are nângâ yeñgimenâ humo akto tânyenigiwen.

4 Dâ âmbâi kambut siâŋe âmâ nanŋe baratŋe bâgilupŋe manbai are bo tânyenŋuwen. Nan barat bâgilupŋande âmâ Anutuŋe makmâ hâreyenŋiep den are lokom âmâ luâk âmbâi sâmbâ damun yeŋe akbei. Hain akmâ umbunân ewe meme yeŋande tânyenŋuyigât hâu kutigitbei. Are âmâ Anutuŋe nânŋâmbo ârândân akbiap. 5 Dâ âmbâle kambut ikiŋeâk manmâ Anutu nânŋanŋo biwiŋe owâiŋe akto hândâk hilâm Anutu tân nuguâk dâm ulilaŋmap. 6 Dâ âmbâi kambut siâ hâkŋe egâliaŋmap âmâ hâkŋe golâ mandâp dâ biwiŋe emelâk moep. 7 Den are makmâ kârigem makyenŋimenâ nânŋâm dosa bâlâk manbei. 8 Gârâmâ siâŋe emi teu me meme ewe me ginbailupŋe bo tânyenŋumap arekŋe Kristo nânŋanŋep are hâkân akmâ âmâ luâk bikŋande Kristo bo nânŋanŋmai yâk yenŋât dosa ewangim akmap. 9 Âmbâi kambut siâŋe hombaŋŋe 60 akto âmâ luâk konok olop malep hainareâk kepilâm kotŋe kulemgowen. 10 Akto wan me wan miép aregât keiŋe miawagâkgât hin aikowen. Nanaŋ meyekmâ âlepŋe damun yeŋe akmâ gaep me bo? Me lombo yâkgâlân togombiâ damun yeŋe agep me bo? Kristogât kâmot me umburuk manmai tân yenŋuep me bo? Me han kalem âi keiŋe keiŋe miép me bo? Keiyenŋe hain ekmâ nânŋâm âmâ kotyeŋe kulemgowen.

11 Dâ âmbâi kambut sigan amâ kotyeŋe âmâ bo kulemgowen. Yâkŋe makŋinbiâ borâwen. Hain are yâkŋe manmâ âmâ Kristo nânŋâm hâkân agaŋmâ âmâ luâk memberâm akmai. 12 Hain akmâ âmâ ulikŋân den makmâ hâreyi are gulip kombiâ dosa yeŋe miawakbop. 13 Akto areâk bo. Âmbâi

kambut sigan âi bâlâk manmaigât gulip milip akmâ konam manmai. Konam akmâ emet hârok âgâm den kâmbu mem den bo makmakne are makyengimai. ¹⁴ Aregât nâ hin maktân. Gasa nennande nengât makto gewâengât âmbâi kambut sigan yâkne luâk mem nanañ damun yeñe akmâ emet yeñân lâmgom tatbei. ¹⁵ Dâ emelâk âmbâi kambut sigan bikne âmâ Hiangi Ambojaet dâp tâlim gulip agi.

¹⁶ Akto Kristogât kâmotlupñande puli yân panbâigât kambut gupin bunne areâk tânyengwaigât lâulupyene Yesu nânğanmaiñe tâuyene kambut are tângowei.

Yesugât kâmot yengât damunlupyene yengât den.

¹⁷⁻¹⁸ Anutugât kâmot damunlupyene yâk yengât hin makñidere nânghâ. Anutugât dennande hin dâep, “Gângât bulimakaone seño bunne tâlim hâkne gagaiâkgât âi mendo âmâ gâñe bulimakaone sot nembop dâm laune bo dâgâm gisapkowen.” Akto siâ hin, “Âi menñimmap luâk arekne âi hâñe mendo âmâ ârândâñ akmap.” Aregât Kristogât kâmot yengât luâk kautlupyene âi mem manmâ Kristogât keñe makyengimbiâ âmâ hâñe yengim nânghâ yengimbiâ humo akbiâp. ¹⁹ Luâk konokne damun siâ den âiân katberâambo bo nânğanben. Luâk lâuwâ me âlâwune makbiâ âmâ nânghâm heñgemgowen. ²⁰ Dâ damunyeñe bikñande hanâk hanâk kautyene orem bâlejaet agak meme yeñe gangerâm mem manbiâ âmâ Kristogât kâmot yâk yengât dewunyeñân makmâ miwindikmenâ bikñande are ekmâ hamewakbai.

²¹ Nâ Anutu akto Yesu Kristo yâk yetgât dewun-yetņân akto aņelo bikņe Anutuņe potatyegep yâk yengât dewunyenân hin makmâ hâregiņdân. Den makgiņdân ire yaiwâk damun akmenâ bo gewiâp. Hain akmâ guge hangaet luâk âmbâle siâ me siâ ewangiak gowangiak bo akyeņgiwen.

²² Akto gâņe Kristogât kâmot damunlupyene yâk yengât âi yeņe dowâk bo yengim bâtge kautyenân bo katben. Hain akmenâ âmâ yâk yengât dosane gâņgâlân âgâwopgât. Guge han biwige akto hâkge damun akmenâ kau kau yembiâp.

²³ Gâ tepgân gigimapgât akto hâk hilâlâm manmatgât tuâk bo nemben. Waiņ tu are getek nemben.

²⁴ Luâk bikņe yâk yengât bâleņe aregât keiņe nâņgâm dowâk heņgemgomaen. Dâ bikņe âmâ yâk yengât bâleņe tigâk yemapgât beirâ miawakmap.

²⁵ Aregât dop hainâk agak meme âlepņande âmâ tekteknân miawakmap. Dâ hain bo akmapgât tiwâk yem âgâwiapgât dop bo tatâp. Beirâ miawakmâ kinbiap.

6

Hoņ manman yengât den.

¹ Hoņ bawa hârokņe Anutugât kotņe akto den pat âlepņe bâliwopgât luâk kembulupyene yekmâ kâņgoyeņgiwei. ² Dâ luâk kembulupyene Kristo nâņgaņi âmâ yâk yengât hoņ bawalupyenande hin bo nâņgâwei, “Kembulupnenņe Yesu nâņgaņbiâ dop nenņe konok agep aregât lauyene bo lokowaen.” hain bo nâņgâwei. Bo. Luâk kembulupnenņe Kristogât nâņgaņbiâ han kalem

akyeŋgimaengât hoŋ bawa âi owâiâk akyeŋgienne ârândâŋ akbiap. Hain dâwaigât gâ den are makmâ makyenŋim mem kârikŋe ketugu yekben. ³ Dâ luâk siâŋe den are makmâ hilipkom den aŋgâ makmâ Kembu nenŋe Yesu Kristo yâkgât pat âlep den hâkâŋ akmâ denŋande heŋgem nengumap are hamiaŋmap yâkgât hin nâŋgâwaen. ⁴ Yâk âmâ ikinŋe nâŋgâ nâŋgâŋe mem agatmâ han gulip akmâ kâmotnenŋe potalakŋet dâm hâre hâregât den are egâliaŋdo humo akmap. Akto den yânŋe maganŋi goanŋi akŋet dâm egâliaŋmap. Hain arekŋe egâliaŋ bâleŋe miawakmap. Akto luâk âmbâle bikŋande den are nâŋgâm potalakmâ galagât hogo hogo hâk yeŋe tunmâ nâŋgâ aŋgimbiâ gemap. ⁵ Akto gai luâk bikŋande han nâŋgâ nâŋgâ yeŋe bâleŋe higenŋe akto den bunŋe bâlâk manmâ nen Anutugât lau lokom mandenŋe puli sikum miawak nengiwiap dâm bembegât pat nâŋgâmbiâ humo akto gulip manmai.

Hâŋgât puli sikumgât den.

⁶ Akto puli sikumgât hin makbe. Anutugât nâŋgâenne humo akto launŋe lokomaen âmâ bundâk hâk tângo peninengimbo horat korat bâlâk mem maniâm. ⁷ Amâ hingât. Memelupnenŋande menenegiân âmâ hâk hololok miawagion. Akto manmâ mombaenân âmâ hainâk hâk hololok Humogâlân ariwaen. ⁸ Aregât sot akto hâk pekenenŋe ârândâŋ tatnengimbo nâŋgâenne ârândâŋ akto maniâm. ⁹ Dâ bikŋande puli sikum humo mem mannerâm manbai yâkŋe egâliaŋ bâleŋaet lâm kâli kâliân gembiâ ewuyekbiap. Ewuyekto siâ me siâ yânŋaet keiŋe egâliaŋ bâleŋe

nângâmbiâ arekne katipyengum mem bâliyekbiap. ¹⁰ Puli sikumgât egâlian gogâlian arekne bâlene hârokgât tânne miawakmap. Aregât luâk biknande puli sikumgât egâlianbiâ humo akto Kristogât den pat hâkân akmâ hepunmâ puli memberâm akmâ manbiâ âmâ hâk hilâlâm humone penâyengimap. ¹¹ Dâ gâmâ Anutugât luâk manmat aregât siâ me siâ hainare hamianben. Manman âlepne egâlianmâ Anutugât lau lokom Kristo nânganmâ han kalem kârikne olop manman akberâm aregât kârikne akben. ¹² Akto Kristogât keine miawagâkgât bugâgât âi kârikne mem manben. Akto uliknân Kristogât kâmotlupjande makmâ hâreginjbiâ nângâm luâk âmbâle dewunyenân magen den are lokom manman kârikne panâk memben. ¹³ Anutune siâ me siâ manman golâ yengimap yâkgât metenân akto Yesu Kristo kiap Pilatogâlân den kârikne bunne magep yâkgât metenân makmâ kârigeginân. ¹⁴ Hin. Den kârikne lokom manmenâ biknande gekmâ gângât makbiâ gewopgât kârikneâk kinmenâ Kembunenne Yesu Kristo togowiâp. ¹⁵ Aregât sopne Anutu pagalene Amboje akto Kârikne Ambojande makto miawakbiâp. Yâk âmâ luâk kembu yâk yengât Kembu humo. Akto agat agatne yâk yengât kautyene humo. ¹⁶ Yâk ikinak uliknân bak manmâ gaep akto momo bâlâk manmap. Akto pagalene humo nen bo arimaenân ain manmap. Yâk luâk siâne bo egep. Akto ekbaengât dâp bo tatâp. Yâk luâk hârokne kotne konmâ mem agatmâ denne lokombiâ yâkgât kot pat sambelem arimbo damunnenne akmâ âgâwiâp. A bundâk.

Luâk puli sikumdâ yengât den.

¹⁷ Luâk hângât puli sikum humo umalâk yeyengimap yâk makyengimenâ hâkyeje bo mem agatmâ siâ me siâ bâliwiap aregât nângâm imâ tân nengumbo manman nenje miawak nengiwiap dâm bo nângâwei. Dâ Anutuje unsambe humo nengimbo herenje maroje manmaen yâkgâlân nânganbiâ biwiyenje humo akbiapgât makyengiwen. ¹⁸ Akto luâk sikumdâ hin makyengiwen. Han kalem akmâ agak meme âlepje mem siâ me siâ hâu bâlâkgât yengiwei. ¹⁹ Hain akmâ âmâ manman kârikje siân miawak yengiwiapgât keije katmâ manbei. Katmâ manmâ âmâ beirâ manman bunje membai.

Pauloje Timoteo mem kârikje ketuguep.

²⁰ O galane Timoteo, gâ Kristogât keije makginjon aregât pat damun akmâ mem manben. Akto luâk siâje Anutugât pat hâkân akmâ nângâ nângâgât den hengemgone dâm magangi goangi akmâ hilip kombiâ bunje bo miawakto den are hâkâje dâwen. ²¹ Luâk hainare akmai je âmâ Kristogât keije nângâwerâm ewum hâungomai. Anutugât han kalemje yengâlân yembiâp.

Yusugât Pat Âlep Den
The New Testament in the Timbe Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Timbe long Niugini

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Timbe

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

03f82704-6ad1-5094-a78e-e240d9f2d4f8